

Føroya Silaveiðufelag hevur fleiri stórætlanir:

Aætla at gera eitt fiskivatn Millum Fjarða

Áhugin fyri laksafiskiskapi veksur ár um ár. Føroya Silaveiðufelag hevur í ár sett 70.000 laksamaðkapirur og 5000 laksamurtar úr

Føroya Silaveiðufelag arbeiðir í løtuni við fleiri stórætlanum. Tað, sum liggur fremst á skránni, er at gera eitt vatn Millum Fjarða. Her er ætlanin at grava út og byrgja fyri, soleiðis at eitt vatn kann savnast við Fjarðará.

Felagið hevur havt samráðingar við teir triggjar bøndurnar á staðnum og higartil hava tveir sagt seg vera sinnaðar fyri tankanum.

Thorstein Jørgensen, sum er formaður í Silaveiðufelagnum, greiður frá, at teir kundu hugsa sær eitt vatn á stødd við Mjáuvøtnini í Kollafjarðardali.

Niðurfiskaður

Um eitt vatn verður gjørt Millum Fjarða, sleppur laksurin í Skálafirði niðan og kann verða fiskaður við vanligum reiškapi.

Tað var ein rættiliga stór laksastovnur í Skálafirði, men tað er lítið eftir av honum vegna ránsveiðu við krøkjarum og øðrum ólógligum reišskapi.

Vatnið skal leggjast við Fjarðará, har Heltnar rennur oman í sjálvan dal-

in. Í Fjarðará skulu eisini hyljar gerast, soleiðis at laksurin kann steðga á veg niðan.

Felagið hevur ikki tósáð við landsstýrið um spurningin enn. Kostnaðarætlan er heldur ikki gjørd, men formaðurin roknað ikki við, at arbeiðið verður so dýrt.

Nær farið verður undir arbeiðið er ikki greitt enn, men felagið ætlar at fara at gera vatnið so skjótt sum tilber.

Ríkt djóralív

Stórán týdning, um tiltakið fer at eydnast ella ikki, hevur djóralívið í ánni.

Thorstein Jørgensen sigur, at í summari var ein danskur fiskvatnsbiologur, sum felagið hevur gott samstarv við, í Føroyum og kannaði djóralívið í Fjarðará. Tað visur seg, at áin er rík uppá smákykt og er sostatt væl eignað til at gera stórri nýtslu av.

Men tað er ikki bara í Skálafirði, at silaveiðufelagið arbeiðir við spennandi ætlanum. Í Hvalvík hevur felagið umhugað at gera ein hyl nakað uppi í ánni.

Tað kemur heilt nógv av laks umframt hópin av sjósilum inn í ósan og fer niðan í ánni. Felagið er enn ikki komið nakað áleiðis við hesi ætlanini, men felagið hevur tó tósáð við ein bónda um spurningin.

Ein samfelagsligur týdningur

— Tað er ikki bara okkum laksafiskarar, tað heila snýr seg um, sigur Thorstein Jørgensen og heldur fram:

— Landsstýrið gevur hvørt ár bátum loyvi til at veiða laks runt um Føroyar. Hesir bátarnir fáa onkustaðni millum 15 og 20 tons av laks í steddini 4–5 kilo, og tað er júst hendan støddin, sum vendur niðanftur, so hetta má eisini sigast at hava álðstóran samfelagsligan týdning. Og nú tá treingist allastaðni rundan um okkum, vil tað jú eisini vera gott at hava ein stóran laksastovn at fiska av.

Trappur í Leitisvatn

Ein uppattur meira spenn-

andi ætlan liggur vesturi í Vágum. Her kann koma uppá tal at gera silatrappur niðan í Leitisvatn.

Felagið hevur ikki arbeiðt nógv við hesi ætlanini enn. Soleiðis hevur felagið ikki havt samráðingar við bøndurnar, men teir hava havt ein fyrispurning í Noregi um gerð av trappum. Alt bendir á, at trappurnar mugu gerast úr Miðvági.

Nøkur kostnaðarætlan er ikki gjørd, men hetta kemur at kosta so mikið nógv, at silaveiðufelagið er ikki fært fyri at fremja ætlanina.

— Men landsstýrið og lótingið átti at havt áhuga fyri ætlanini, tí byggingurin vil skjótt koma innaftur við fiskiskapi eftir laks, sum hevur stórt virði. Harafturat kemur so tað, sum latið verður fyri at fiska, sigur Thorstein Jørgensen.

Her kundi verið møgult at fingið laks í øllum støddum, tí vatnið er stórt og gýtingarmøguleikarnir eru góðir.

— Ja, her kundu vit fingið eitt tað størsta laksavatnið í Norður-

Áhugin fyri sila- og laksaveiðu hevur ongantið verið størri enn í ár. Áhugin er vaksandi ár um ár.

Men ongantið eru slíkar óbótagerðir farnar fram móti laksinum sum júst í ár. Serliga verður hugsa um óhugnaligu krøkingina, sum fór fram, meðan laksurin stóð út fyri ósanum við Leynasand.

Hvussu nógv er krøkt, veit eingin, men laksanegdin hjá einstøkum krøkjara sigur, at nógv er dripið á hendan ódæmliga hátt. Og fleiri laksir eru nú fiskaðir við húki í. Somuleiðis er laksur sæddur við húki og dorg aftaná sær.

Og vit kunnu ikki siga annað enn at hetta er syndarligt, ja, forkastiligt, tá vit hugsa um, hvussu stórt arbeiði silaveiðumenn hava lagt í at nora laksin og silini í Føroyum.

Alt arbeiði fer fram ókeypis. Bert av áhuga.

Umframt at arbeiðið hjá Føroya Silaveiðufelag kemur hinum einstaka silaveiðimanninum og -kvinnuni til góðar, kemur tað somuleiðis samfelagnum til góðar. Her verður hugsað um virði av laksaveiðuni hjá teimum bátunum, sum hvørt ár royna eftir laks við Føroyar.

Vónandi skammast tey, sum á ólógligan hátt hava veitt laks og sil, og vónandi leggja hesi hendan ósiðiliga veiðiháttin til vikis, soleiðis at vit komandi ár sleppa undan slíkum.

londum, um rætt verður borið at, leggur formaðurin í silaveiðufelagnum afturat.

Óvanliga gott úrslit

Fyri stuttum var íslendskur serfæðingur í vatnafiskum her.

Thorstein Jørgensen sigur, at serfæðingurin var heilt ovfarin um, at vit hava klárað at bygt upp ein so stóran laksastovn eftir so fáum árum, samstundis sum tað verður fiskað nógv av laks, hetta prógvar, at umstøðurnar við Føroyar eru stak góðar.

Bæði í Noregi og í Íslandi hava teir sett út nógv ferðir so nógvan laksayngul sum í Føroyum, men tað er heilt smávegis sum leitar innaftur.

Vaksandi áhugi

Tað eru umleið 10 ár síðan, at silaveiðufelagið av álvara fór at seta laksayngul út. Og idag er tað ikki lítið, sum verður fiskað.

Dag og dagliga — frá morgni til myrkurs — stendur hópin av fólki við Leynarvatn og Saksunarvatn. Tá tað hevur verið av tí mesta, hava eini hálvthundrað fólk staðið við Leynavatn — bæði kvinnur og menn við flugu og við maðki.

Og øll kunnu vera við, tí ongastaðni í Norðurlondum er so biltigt at fiska sum í Føroyum. Her kostar tað 80 kr. fyri alt summarið, meðan aðra staðir kemur tað upp í túsundtal av krónum.

11 laksir eftir einum degi

Hvussu nógvir laksir eru fingnir, er ikki lætt at siga, men teir, sum liggja fremstir, hava fingið um 40 og upp í móti 50 laks-um.

Tað mesta sum er fiskað eftir einum degi av einum manni er 11 laksir. Tað var síðsta mikudag, at Johan McDonald — ein av okkara bestu fiskarum — setti nýtt met. Og so lógið tað ljóðar, fingur teir tveir, sum stóðu við síðuna av honum, bert tveir ogongan laks. Og reiškapurin var hin sami! Frammanundan átti Thorstein Magnussen metið við 10 laksum eftir einum degi.

Tann størsti laksurin, sum fingin er á vatni í Føroyum, vá 11 pund. Tað var Sigurd Simonsen, sum um ólavsekumundið fekk hann norðuri í Saksun.

70.000 maðkapirur

Thorstein Jørgensen sigur, at teir eftir førimuni royna at nora um stovnin av laksum og silum. Soleiðis hevur felagið slept umleið 70.000 laksamaðkapirur út í ár. Av sjósilmaðkapirum hevur felagið slept 15.000 maðka-út.

Afturat hesum hevur felagið fingið fýra 10–15.000 sjósil upp hjá P.F. Fiskaaling norðuri við Áir. Hesir silamurtarnir, sum vórðu sleptir í juni mánaða, vóru 10–12 sentimetrar til stóðar. Harafturat hevur silaveiðufelagið keypt 5000 laksamurtar frá fiskaaling. Hesir eru 13 sentimetrar til longdar og eru klárir at fara á sjógvn.

At keypa slíkar murtar er ikki biltigt. Hver fiskur kostar fleiri krónur stykki, og formaðurin í Føroya Silaveiðufelag heitir tí á fólk um ikki at drepa slíkar laksamurtar, tá tey fáa teir á.